

26.02.2020

Asia/22

§ 73

Valtuutettu Jenni Pajusen aloite koulujen hävikkiruuan tarjoamisesta nuorisotiloissa

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

Hyväksyessään aloitteen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet seurata ja tilastoida ruoan hävikkiä yhdenmukaisesti kaikissa Helsingin kouluissa ja päiväkodeissa. (Jenni Pajunen)

Hyväksyessään selvityksen valtuutettu Pajusen aloitteeseen kouluruuan tarjoamisesta nuorisotiloissa, valtuusto edellyttää, että selvitetään voidaanko kehottaa ruokailun toteuttajaa tarkentamaan tarvittavien ruokatarvikkeiden laskelmia sekä tehostamaan ruokatarvikkeiden pakkausten sekä valmistuksessa syntyvän jätteen lajittelevaa käsittelyä. Jätteiden lajittelulla päivähoidon ja koulujen keittiöissä on myös kasvatuksellinen ja esimerkillinen merkitys lapsien asenteisiin ja käyttäytymiseen. (Arja Karhuvaara)

Käsittely

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi kaksi toivomuspontta.

Valtuutettu Jenni Pajunen ehdotti valtuutettu Laura Rissasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään aloitteen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet seurata ja tilastoida ruoan hävikkiä yhdenmukaisesti kaikissa Helsingin kouluissa ja päiväkodeissa.

Valtuutettu Arja Karhuvaara ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään selvityksen valtuutettu Pajusen aloitteeseen kouluruuan tarjoamisesta nuorisotiloissa, valtuusto edellyttää, että selvitetään voidaanko kehottaa ruokailun toteuttajaa tarkentamaan tarvittavien ruokatarvikkeiden laskelmia sekä tehostamaan ruokatarvikkeiden pakkausten sekä valmistuksessa syntyvän jätteen lajittelevaa käsittelyä. Jätteiden lajittelulla päivähoidon ja koulujen keittiöissä on myös kasvatuksellinen ja esimerkillinen merkitys lapsien asenteisiin ja käyttäytymiseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponnien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

4 äänestys

Valtuutettu Jenni Pajusen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään aloitteen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet seurata ja tilastoida ruoan hävikkiä yhdenmukaisesti kaikissa Helsingin kouluissa ja päiväkodeissa.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 81

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Sara Paavolainen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen,

Wille Rydman, Pauliina Saares, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1
Juhani Strandén

Tyhjä: 2
Laura Finne-Elonen, Ulla-Marja Urho

Poissa: 1
Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Jenni Pajusen ehdottaman toivomusponnen.

5 äänestys

Valtuutettu Arja Karhuvaaran ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään selvityksen valtuutettu Pajusen aloitteeseen kouluruuan tarjoamisesta nuorisotiloissa, valtuusto edellyttää, että selvitetään voidaanko kehottaa ruokailun toteuttajaa tarkentamaan tarvittavien ruokatarvikkeiden laskelmia sekä tehostamaan ruokatarvikkeiden pakkausten sekä valmistuksessa syntyvän jätteen lajittelevaa käsittelyä. Jätteiden lajittelulla päivähoiton ja koulujen keittiöissä on myös kasvatuksellinen ja esimerkillinen merkitys lapsien asenteisiin ja käyttäytymiseen.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 62

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Pauliina Saares, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Juhani St-

randén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sanna Vesikansa, Maarit Viurunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1
Zahra Abdulla

Tyhjä: 21
Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Laura Finne-Elonen, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Sara Paavolainen, Petrus Pennanen, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaa-
vuori, Sinikka Vepsä

Poissa: 1
Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Arja Karhuvaaran ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jenni Pajunen ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että jossain kaupunginosassa kokeillaan koulun hävikkiruuan maksutonta tarjoamista lähellä sijaitsevassa nuorisotilassa iltapäivällä.

Kaupunginhallitus toteaa, että nuorisopalvelut selvittää aloitteen mukaisen kokeilun järjestämistä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä palvelukeskusliikelaituksen kanssa. Kokeilu on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan arvion mukaan toteutettavissa nuorisotyön

nykyisten määrärahojen puitteissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kartoittaa yhdessä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja palvelukeskuksen kanssa sopivia nuorisotilojen läheisyydessä sijaitsevia kouluja, joissa kokeilu voidaan järjestää.

Ruuan säilytys-, pakkaus- ja kuljetuslogistiikka tulee suunnitella huolellisesti ja nuorisotalolla tulee olla tarvittavat valmiudet ruuan vastaanottamiseen ja säilyttämiseen. Kokeilun järjestämisestä ei saa aiheutua turvallisuusriskejä tai haittaa koulujen oppilaille, henkilökunnalle tai toiminnalle. Ennakoitavuus käytännöissä ja pysyvien aikataulujen luominen ovat tärkeitä, jotta nuoret löytävät hävikkiruoan äärelle. Huolellinen suunnittelu vähentää riskiä, että nuorisotaloista tulisi lisälenkki biojätelogistiikan ketjussa.

Ylijääneen kouluruuan myyntiä ja jakelua on aiemmin kokeiltu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuosina 2014–2015. Kokeiluun osallistuneista toimijoista perhetalo Ankkurissa ruoanjakelutoiminnasta on tullut pysyvä käytäntö. Herttoniemenrannan koulun keittiön henkilökunta pakkaa ylijäämäruoan perhetalo Ankkurin kuljetuslaatikoihin ja astioihin. Ankkurin henkilökunta noutaa ruoat sovittuun aikaan ja hoitaa jakelun omassa toimipisteessään.

Nuoret ovat yhä laajemmin kiinnostuneita ruokahävikin vähentämisestä ja hävikkiruoan hyödyntäminen on tuttua myös nuorisotyössä. Useilla nuorisotaloilla on Nutakeittiö-toimintaa, jossa nuorisotaloihin noudetaan ruokakaupoista aineita, jotka muuten päätyisivät jätteeksi. Toiminnan tavoitteena on ruokahävikin vähentämisen lisäksi vahvistaa nuorten arjen hallintaa ja opettaa ruuanlaiton taitoja.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

26.02.2020

Asia/22

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 12.02.2020 § 49

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.02.2020 § 85

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

27.01.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 19.12.2019 § 45

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon valtuustoaloitteesta koskien koulujen hävikkiruuun tarjoamista nuorisotiloissa.

Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki) on valmis laajentamaan kokeilua hävikkiruuan hyödyntämistä ja tarjoamista nuorisotilan yhteydessä omavalvonnan ja lainsäädännön puitteissa ja aloite on kannatettava.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tilaa ruokapalvelut palveluntuottajilta, pääosin palvelukeskusliikelaitokselta, joka vastaa ruoan valmistuksesta, tarjoilusta ja mahdollisen ylijäävän ruoan jakelusta. Ylijäävän ruoan määrää pyritään nykyisellään vähentämään mm. hyvällä toiminnan suunnittelulla.

Ylijäävän ruoan hyödyntämiseen ja ruokahävikin vähentämiseen on useita toimenpiteitä ja kokeiluja, jotka liittyvät HNH-toimenpideohjelmaan, erityisesti toimenpiteeseen 97 (vähennetään ruokahävikkiä). Tärkeää on varmistaa, että ylijäävän ruoan tarjoamisesta ei aiheudu turvallisuusriskiä tai haittaa esim. koulujen tai varhaiskasvatuksen toimipaikkojen käyttäjäasiakkaille tai toiminnalle.

Kaupunginvaltuusto teki loppukevästä 2014 päätöksen ylijääneen kouluruoan myynti- tai jakelukokeilusta. Kokeilu toteutettiin vuosina 2014-2015. Kokeiluun osallistuneista toimijoista perhetalo Ankkurissa ruoanjakelutoiminnasta on tullut pysyvä käytäntö. Herttoniemenrannan koulun keittiön henkilökunta pakkaa lounaan jälkeen linjastoon jääneen kuuman ylijäämäruoan ja mahdollisesti ylijääneen salaatin perhetalo Ankkurin kuljetuslaatikoihin ja astioihin. Ankkurin henkilökunta noutaa ruoat sovittuun aikaan ja hoitaa jakelun omassa toimipisteessään.

Nyt esitetyn kokeilun toteuttamiseksi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala sekä Palvelukeskus Helsinki voivat kartoittaa sopivaa koulua ja nuorisotilaa, joissa kokeilun laajentamista voitaisiin toteuttaa. Kokeilun laajentaminen tulee suunnitella ja organisoida hyvin mm. ottaen huomioon ruokaturvallisuus ja, että ruoan säilytys- ja pakkauslogistiikka toteutetaan huolellisesti.

Lisäksi on huomioitava, että hävikkiruoan noutamisesta, sen tarjolle panosta (sisältäen tilat, laitteet, astiat) aiheutuvasta mahdollisesta työstä yms. koituvat ylimääräiset kustannukset täytyy kattaa ruokaa hyödyntävän tahon toimesta tai erillisellä määrärahalla.

Esittelijä

yksikönjohtaja
Mikael Neuvonen

Lisätiedot

Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi

26.02.2020

Asia/22

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 17.12.2019 § 401

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuustoaloitteesta koulujen hävikkiruuan tarjoamisesta nuorisotiloissa:

Toimiala tilaa opetuksen ja varhaiskasvatuksen ruokapalvelut palveluntuottajilta, pääosin Palvelukeskus Helsingiltä. Palveluntuottaja vastaa ruoan valmistuksesta, tarjoilusta ja mahdollisen ylijäävän ruoan myynti- tai jakelutoiminnasta sekä niihin liittyvistä käytännön toimenpiteistä ja kustannuksista.

Palveluntuottajat pyrkivät päivittäisessä toiminnassaan mahdollisimman pieneen ruokahävikkiin ja ylijäävän ruoan hyödyntämiseen ruokapalveluissaan. Ylijäävää ruokaa voidaan osittain myös tarjota oikein säilytettyinä seuraavana päivänä ruokalistan ruokien rinnalla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta suhtautuu myönteisesti ylijäävän ruoan käytön edistämiseen ja ruokahävikin vähentämiseen, mikäli ylijäävän ruoan myynnistä ja tarjoilusta ei aiheudu turvallisuusriskiä tai haittaa koulujen, oppilaitosten tai varhaiskasvatuksen toimipisteiden käyttäjäasiakkaille, henkilökunnalle ja toiminnalle. Palveluntuottajan tehtävä on ruoan valmistajana huolehtia ja vastata mahdollisen ylijäävän ruoan myynti- tai jakelutoiminnasta aiheutuvista järjestelyistä, valvonnasta ja turvallisuuden varmistamisesta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala voi kartoittaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Palvelukeskus Helsingin kanssa sopivia nuorisotilojen läheisyydessä sijaitsevia kouluja, joissa pilotointi voitaisiin järjestää.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 22589
katja.peranen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.11.2019 § 180

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

26.02.2020

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että aloite on kannatettava. Nuorisopalvelukokonaisuudella on halu aloittaa selvitys ja kokeilu koulujen hävikkiruuan tarjoamiseksi nuorisotiloissa yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä palvelukeskuksen kanssa. Tämä kokeilu on toteutettavissa nykyisten nuorisotyön määrärahojen puitteissa.

Nuoret ovat yhä laajemmin kiinnostuneita ruokahävikin vähentämisestä ja hävikkiruuan hyödyntäminen on tuttua myös nuorisotyössä. Tällä hetkellä useilla nuorisotaloilla on Nutakeittiö-toimintaa, joka perustuu nuorisopalvelukokonaisuuden ja HOK-Elannon yhteistyösopimukseen. Nutakeittiö-toiminnassa nuorisotaloihin noudetaan Alepa myymälöistä ruoka-aineita, jotka muuten päättyisivät jätteeksi. Toiminnan tavoitteena on ruokahävikin vähentämisen lisäksi vahvistaa nuorten arjen hallintaa ja opettaa ruuanlaiton taitoja.

Koulujen hävikkiruuan hyödyntäminen nuorisotaloilla tulee suunnitella hyvin. Ruoan säilytys- ja pakkauslogistiikka tulee olla hyvin organisoitu ja nuorisotaloilla tulee olla tarvittavat valmiudet ruuan vastaanottoon ja säilyttämiseen. Ennakoitavuus käytännössä ja pysyvien aikataulujen luominen ovat tärkeitä, jotta nuoret löytävät hävikkiruuan äärelle. Toimintamallin huolellinen suunnittelu vähentää sitä mahdollista riskiä, että nuorisotaloista tulisi lisälenkki biojätelogistiikan ketjussa.

Kun koulujen hävikkiruuan tarjoamista nuorisotiloilla selvitetään ja kokeillaan, niin toimintaan osallistuvien nuorten näkemyksiä tulee kuulla hankkeen eri vaiheissa. Myös tässä asiassa nuorilla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa heitä koskevaan päätöksentekoon.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Sari Nybäck, suunnittelija, puhelin: 310 89043
sari.nyback(a)hel.fi